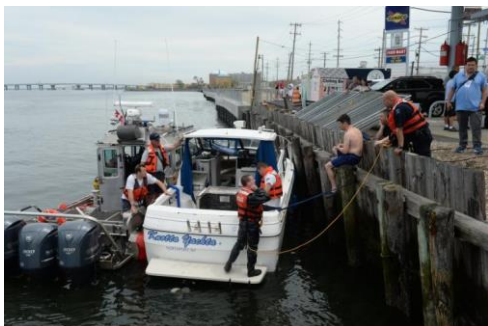

Yachts, Corks and Thanksgiving

Timely Torah, July 3rd 2016

1. NEW YORK DAILY NEWS, Monday, May 30, 2016

Man saves sinking boat near Rockaway Beach, uses cork from vodka bottle to plug hole

Three men were cruising on a boat in the water off Rockaway Beach near Beach 113th Street in Queens when their boat started taking on water.

(TODD MAISEL/NEW YORK DAILY NEWS)

BY **LEONARD GREENE**

A quick-thinking boater saved his sinking ship Monday by plugging a hole in his vessel with a cork from a vodka bottle. [REDACTED] and his two buddies were cruising in a 30-foot Bayliner in the water off Rockaway Beach near Beach 113th Street in Queens when their boat started taking on water about 200 yards from the shore. A bilge pump was clearing the water, but not fast enough. That's when [REDACTED] dove into the water and got creative. After a rescue crew pulled them back to shore, someone on the dock found a cork, and [REDACTED] gave it a try. "I used a cork from the bottle," Lehr said, shirtless and dripping wet after the unexpected adventure.

Crews from the FDNY and NYPD helped them restart the boat and escorted them back to shore.

(TODD MAISEL/NEW YORK DAILY NEWS)

[REDACTED] suffered a few bumps and bruises in the ordeal, but declined a trip to the hospital. Crews from the FDNY and NYPD helped them restart the boat and escorted them back to shore to make sure the makeshift plug held. "He saved us all," said [REDACTED]'s buddy, [REDACTED]. "We would have never made it if he didn't do that."

2. Tehillim 107

- א** יהוה לה' כִּי-טוֹב: כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- 1** 'O give thanks unto the LORD, for He is good, for His mercy endureth for ever.'
- ב** יֹאמְרוּ, גְּאוּלֵי ה'-- אֲשֶׁר גָּאֵלָם, מִיַּד-צָר.
- 2** So let the redeemed of the LORD say, whom He hath redeemed from the hand of the adversary;
- ג** וּמֵאֲרָצוֹת, קִבְּצָם: מִמֶּזְרָח וּמִמְעַרְב; מִצְפוֹן וּמִיָּם.
- 3** And gathered them out of the lands, from the east and from the west, from the north and from the sea.
- ד** תָּעוּ בַּמִּדְבָּר, בִּישִׁימוֹן דֶּרֶךְ; עִיר מוֹשָׁב, לֹא מָצְאוּ.
- 4** They wandered in the wilderness in a desert way; they found no city of habitation.
- ה** רָעִבִים גַּם-צָמְאִים-- נַפְשָׁם, בָּהֶם תִּתְעַטֵּף.
- 5** Hungry and thirsty, their soul fainted in them.
- ו** וַיִּצְעֲקוּ אֶל-ה', בְּצָר לָהֶם; מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם, יִצִּילֵם.
- 6** Then they cried unto the LORD in their trouble, and He delivered them out of their distresses.
- ז** וַיְדַרְיָם, בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל-- לְלֶקֶת, אֶל-עִיר מוֹשָׁב.
- 7** And He led them by a straight way, that they might go to a city of habitation.
- ח** יוֹדוּ לַה' חֲסִדוֹ; וְנִפְלְאוֹתָיו, לְבָנֵי אָדָם.
- 8** Let them give thanks unto the LORD for His mercy, and for His wonderful works to the children of men!
- ט** כִּי-הִשְׁבִּיעַ, נֶפֶשׁ שֶׁקֶקָה; וְנֶפֶשׁ רָעֵבָה, מִלֹּא-טוֹב.
- 9** For He hath satisfied the longing soul, and the hungry soul He hath filled with good.
- י** יָשָׁב, חֹשֶׁךְ וְצִלְמוֹת; אֲסִירֵי עֵינַי וּבְרִזָּל.
- 10** Such as sat in darkness and in the shadow of death, being bound in affliction and iron--
- יא** כִּי-הִקְמְרוּ אִמְרֵי-אֵל; וַעֲצַת עֲלִיוֹן נֶאֱצַו.
- 11** Because they rebelled against the words of God, and contemned the counsel of the Most High.
- יב** וַיִּכְנַע בְּעִמְל לִבָּם; כְּשִׁלּוֹ, וְאִין עֲזָר.
- 12** Therefore He humbled their heart with travail, they stumbled, and there was none to help--
- יג** וַיִּצְעֲקוּ אֶל-ה', בְּצָר לָהֶם; מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם, יוֹשִׁיעֵם.
- 13** They cried unto the LORD in their trouble, and He saved them out of their distresses.
- יד** יוֹצִיאֵם, מִחֹשֶׁךְ וְצִלְמוֹת; וּמִסְרוֹתֵיהֶם יִנְתֵּק.
- 14** He brought them out of darkness and the shadow of death, and broke their bands in sunder.
- טו** יוֹדוּ לַה' חֲסִדוֹ; וְנִפְלְאוֹתָיו, לְבָנֵי אָדָם.
- 15** Let them give thanks unto the LORD for His mercy, and for His wonderful works to the children of men!
- טז** כִּי-שִׁבַּר, דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת; וּבְרִיחֵי בְרִזָּל גִּדְעוּ.
- 16** For He hath broken the gates of brass, and cut the bars of iron in sunder.
- יז** אָוִלִים, מִדֶּרֶךְ פְּשָׁעָם; וּמְעוֹנֵיהֶם, יִתְעַנּוּ.
- 17** Crazy because of the way of their transgression, and afflicted because of their iniquities--
- יח** כָּל-אֲכָל, תִּתְעַב נַפְשָׁם; וַיִּגְיעוּ, עַד-שַׁעְרֵי מוֹת.
- 18** Their soul abhorred all manner of food, and they drew near unto the gates of death--
- יט** וַיִּצְעֲקוּ אֶל-ה', בְּצָר לָהֶם; מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם.
- 19** They cried unto the LORD in their trouble, and He saved them out of their distresses;
- כ** יִשְׁלַח דְּבָרוֹ, וַיִּרְפְּאֵם; וַיַּמְלֵט, מִשְׁחִיתוֹתָם.
- 20** He sent His word, and healed them, and delivered them from their graves.

- כא** יודו לה' חסדו; ונפלאותיו, לבני אדם. **21** Let them give thanks unto the LORD for His mercy, and for His wonderful works to the children of men!
- כב** ויזבחו, זבחי תודה; ויספרו מעשיו ברנה. **22** And let them offer the sacrifices of thanksgiving, and declare His works with singing.
- כג** [יורדי הים, באניות; עשי מלאכה, במים רבים. **23** They that go down to the sea in ships, that do business in great waters--
- כד** [המה ראו, מעשי ה'; ונפלאותיו, במצולה. **24** These saw the works of the LORD, and His wonders in the deep;
- כה** [ויאמר-- ויעמד, רוח סערה; ותרוםם גליו. **25** For He commanded, and raised the stormy wind, which lifted up the waves thereof;
- כו** [יעלו שמים, ירדו תהומות; נפשם, ברעה תתמוגג. **26** They mounted up to the heaven, they went down to the deeps; their soul melted away because of trouble;
- כז** [יחוגו ויגעו, כשכור; וכל- חכמתם, תתבלע. **27** They reeled to and fro, and staggered like a drunken man, and all their wisdom was swallowed up--
- כח** [ויצעקו אל-ה', בצר להם; ומצוקתיהם, יוציאם. **28** They cried unto the LORD in their trouble, and He brought them out of their distresses.
- כט** יקם סערה, לדממה; ויחשו, גליהם. **29** He made the storm a calm, so that the waves thereof were still.
- ל** וישמחו כי-ישתקו; וינחם, אל- מחוז חפצם. **30** Then were they glad because they were quiet, and He led them unto their desired haven.
- לא** יודו לה' חסדו; ונפלאותיו, לבני אדם. **31** Let them give thanks unto the LORD for His mercy, and for His wonderful works to the children of men!
- לב** וירוממוהו, בקהל-עם; ובמושב זקנים יהללוהו. **32** Let them exalt Him also in the assembly of the people, and praise Him in the seat of the elders.
- לג** ישם נהרות למדבר; ומצאי מים, לצמאון. **33** He turneth rivers into a wilderness, and watersprings into a thirsty ground;
- לד** ארץ פרי, למלחה; מרעת, יושבי בה. **34** A fruitful land into a salt waste, for the wickedness of them that dwell therein.
- לה** ישם מדבר, לאגם-מים; וארץ ציה, למצאי מים. **35** He turneth a wilderness into a pool of water, and a dry land into watersprings.
- לו** ויושב שם רעבים; ויכוננו, עיר מושב. **36** And there He maketh the hungry to dwell, and they establish a city of habitation;
- לז** ויזרעו שדות, ויטעו כרמים; ויעשו, פרי תבואה. **37** And sow fields, and plant vineyards, which yield fruits of increase.
- לח** ויברכם וירבו מאד; ובהמתם, לא ימעט. **38** He blesseth them also, so that they are multiplied greatly, and suffereth not their cattle to decrease.
- לט** וימעטו וישחוו-- מעצר רעה ויגון. **39** Again, they are minished and dwindle away through oppression of evil and sorrow.
- מ** [שפר בוא, על-נדיבים; ויתעם, בתהו לא-דרך. **40** He poureth contempt upon princes, and causeth them to wander in the waste, where there is no way.
- מא** וישגב אביון מעוני; וישם כצאן, משפחות. **41** Yet setteth He the needy on high from affliction, and maketh his families like a flock.

42 The upright see it, and are glad; and all iniquity stoppeth her mouth.
מב יראו ישרים וישמחו; וכל-עולה, קפצה פיה.

43 Whoso is wise, let him observe these things, and let them consider the mercies of the LORD. {P}
מג מי-חכם וישמר-אלה; ויתבוננו, חסדי ה'.

3. Psalms 76-150, Steven J. Lawson

III. CONCLUSION

A favorite psalm of the English Puritans who sailed to America, Psalm 107 came to be known as "the Pilgrims' Psalm." Under the leadership of William Bradford, the Pilgrims courageously crossed the Atlantic Ocean in search of religious freedom in the New World and found it as they landed in America. The Pilgrims came ashore at Plymouth Rock on Monday, December 11, 1620, after having spent the previous day worshipping God aboard their ship, the *Mayflower*. Governor William Bradford in his account of the Plymouth Plantation explicitly referred to Psalm 107. His well-known summation of their achievement was based, virtually verbatim, on Psalm 107. This psalm was obviously much on the minds of the Pilgrims as they came to America in search of a new land in which to worship God. This hymn chronicling God's goodness to his people was their guiding light. So should it be for believers today. God guides his people, and where he guides, there he provides. May all who trust him thank him for his providential care and goodness.

Source

4. Talmud Bavli, Brachos 54b

אמר רב יהודה אמר רב: ארבעה צריכין להודות - יורדי הים, הולכי מדברות, ומי שהיה חולה ונתרפא, ומי שהיה חבוש בבית האסורים, ויצא. יורדי הים מנלן - דכתיב: +תהלים ק"ז+ יורדי הים באניות וגו' המה ראו מעשי ה', ואומר: ויעמד רוח סערה יעלו שמים ירדו תהומות, ואומר: יחוגו וינועו כשכור, ואומר: ויצעקו אל ה' בצר להם ומצוקתיהם יוציאם, ואומר: יקם סערה לדממה, ואומר: וישמחו כי ישתקו, ואומר: יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם. הולכי מדברות מנלן - דכתיב: תעו במדבר בישימון דרך עיר מושב לא מצאו ויצעקו אל ה' וידריכם בדרך ישרה, יודו לה' חסדו. מי שחלה ונתרפא - דכתיב: אולים מדרך פשעם ומעונותיהם יתענו כל אכל תתעב נפשם וגו', ויצעקו אל ה' בצר להם וגו', ישלח דברו וירפאם וגו', יודו לה' חסדו. מי שהיה חבוש בבית האסורין, מנלן? - דכתיב: ישבי חשך וצלמות וגו', כי המרו אמרי אל וגו', ואומר: ויכנע בעמל לבם וגו', ואומר: ויצעקו אל ה' בצר להם, ואומר: יוציאם מחשך וצלמות וגו', ואומר: יודו לה' חסדו. מאי מברך? - אמר רב יהודה: ברוך גומל חסדים טובים. אביי אמר: וצריך לאודווי קמי עשרה, דכתיב: +תהלים ק"ז+ וירוממוהו בקהל עם וגו'. מר זוטרא אמר: ותרין מינייהו רבנן, שנאמר: +תהלים ק"ז+ ובמושב זקנים יהללוהו. מתקיף לה רב אשי: ואימא כולהו רבנן! - מי כתיב בקהל זקנים? בקהל עם כתיב. - ואימא: בי עשרה שאר עמא, ותרי רבנן! - קשיא. רב יהודה חלש ואתפח, על לגביה רב חנא בגדתאה ורבנן, אמרי ליה: בריך רחמנא דיהבך ניהלן ולא יהבך לעפרא. אמר להו: פטרתון יתי מלאודויי. והא אמר אביי: בעי אודווי באפי עשרה! - דהווי בי עשרה. והא איהו לא קא מודה! - לא צריך, דעני בתרייהו אמן.

משמע דאפי' חש בראשו או בעיניו צריך להודות וכ"כ הב' הערוך. והבעל התוס' חולק בזה ואומר דוקא עלה למטה אבל חש בראשו לא. וכן נמי כתב הראב"י ז"ל בתשו' והטעם שהרי מחמת שזכרו עונותיו מן השמי' וגרמו להיות חולה וא"כ איך נתרפא אלא ודאי הקב"ה גמל לו חסד כדאמרינן לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה שאם חלה אומרים לו הבא זכות והפטר. וכן בשאר הצרכים להודות עונותיהם גרמו להם הולכי דרכים עונותיו גרמו לו ללכת במקום סכנה כדאמרינן ר' ינאי כד הוה אזיל לאכסנאי הוה מפקד ביתיה. וכן המפרש מיבשה לים הוא מקום סכנה וניצול. וא"ת ההולך תחת קיר נטוי ועל הגשר דאמרינן בגמרא שמזכירין לו עונותיו יברך לאחר שעבר. מ"מ דבר שהוא קצר ואינו ארוך קל לעבור מהרה ואינו נחשב לסכנה כמו עוברי דרכים שהדרך ארוך וכמה מקרים באים על דרך ארוכה. ואע"פי שאין ראה לדבר זכר לדבר דכתיב חי חי יודך. חי חי נוטריקון שלו חולה שנתרפא. יוצא למדבר. חבוש בבית האסורים. יורדי הים כלם צריכין להודות כ"ש כשם הרי שמריה ז"ל:

Specifically These Four Cases?

1. Orchos Chaim, Hilchos Sheini and Chamishi, Siman 25

2. Responsa Rivash, Siman 337

עוד שאלת: הא דאמר' בפ' הרואה (נד): ארבעה צריכין להודות, בסמך פסוקי המזמור; מי נימא: אלו דוקא, דהא אקרא סמכי, וא"כ, אפי' נפל עליו כותל, או ניצול מדריסת שור ונגיחותיו, וכיוצא בנסים כאלו, אינו חייב לברך, או נימא דכל שכן הוא.

תשובה: נראה שצריך לברך; שהרי הולכי מדברות, שצריכין להודות, זה מפני סכנת אריא וגנבי המצוים בדרכים, וא"כ, כשעמד עליו אריה לטורפו, אפילו בעיר, אם גנבים באו לו, אם שודדי לילה, וניצל מהם, וכיוצא בנסי' אלו, כל שכן שצריך להודות. ולא הוזכרו הארבעה בכתוב, אלא מפני שהם מצויים תמיד בדרך מנהגו של עולם ברוב האנשים, ולזה גם כן הזכירה רב יהודה בשם רב בעל המאמר ההוא. וכ"ש הנעשה לו נס וניצול ממיתה עצמה; שהרי קבעו עליו ברכה אחרת לברך, כשיעבור עוד במקום ההוא: ברוך שעשה לי נס במקום הזה. כדאמרינן בריש פרק הרואה, בההוא גברא דהוה קא אזיל בעבר ימינא, נפל עליה אריא, אתרחיש ליה ניסא וכו'. וכן מר בריה דרבינא הוה קא אזיל בפקתא דערבות, וצחי למיא ואתרחיש ליה ניסא וכולי. וכפי גרסת הגאונים ז"ל, איהו חייב לברוכי ובריה ובר בריה; וגם יש שמפרשים לפי גרסתם, דלאו דוקא עד בר בריה, אלא כל יוצאי יריכו עד עולם. וכ"ש שמיד שניצל צריך הוא להודות, כדרך הארבעה שצריכין להודות, ולא שיפטר מברכת ההודאה בברכת: שעשה לי נס; שחייבוהו לברך כשישוב לעבור במקום ההוא, ואולי לא יעבור שם לעולם ולא יברך אותה ברכה; אלא ודאי נראה שברכת ההודאה מברך אותה מ"מ.

Psak

3. Shulchan Aruch, OC 219:9

הני ארבעה לאו דווקא, דה"ה למי שנעשה לו נס, כגון שנפל עליו כותל, או ניצול מדריסת שור ונגיחותיו, או שעמד עליו בעיר אריה לטורפו, או ם גנבים באו לו אם שודדי לילה וניצול מהם וכל כיוצא בזה, כולם צריכים לברך הגומל; וי"א שאין מברכין הגומל אלא הני ארבעה דוקא, וטוב לברך בלא הזכרת שם ומלכות.

4. Mishna Berura, ad loc, sk 32

בלא הזכרת שם ומלכות - והאחרונים כתבו דהמנהג כסברא ראשונה וכן מסתבר:

אם הנוסעים בעראפלאן (מוטו) צריכים לברך ברכת הגומל

לא הניחם לבא מחסדו עליהם, אבל בסתם דרכים שאף שג"כ מצוי שיהיו שם מויקין מי"מ דאי אין להחשיב זה כידוע שהיו צריכין להיות בסאן ולכן אין למילף משם לברך דמספק שמא מה שלא בא לסאן היה זה בחסד הש"ת עליו ביחוד משום שרצו לבא ולא הניחם אין לברך דספק ברכות להקל, ול"ד למה שצריך להתפלל מתחלה, משום דבשביל ספק אף קטן ודאי יש להתפלל שלא יארע לו שום מזיק אף בכרכה שלכן תקנו להתפלל תפלת הדרך.

ועוד הא הטעם דסוברין דזוקא הני ארבעה כתב במ"ב ס"ק ל"א דמשום שמצויים ביותר תקנו עליהם ברכת הגומל ועל דבר שלא שכיחא לא תקנו, וטעם זה מוכרח להשיע דהא בסעיף ו' כתב שבספר נהגין לברך גם בהולכי דרכים ומסתמא גם הוא נהג כן שהיה מספרדים, ואף שאין זה מהד' דברים שנאמר שם הולכי מדברות, אלא הוא משום דיש למילף גם דברים אחרים ומדמין גם הולכי דרכים שיש ג"כ חשש סכנה אף שאינו כמדברות כיון שעכ"פ איכא חשש סכנה כדבארתי לדידהו, ונצטרך לתרץ דהא דבקרא איתא הולכי מדברות הוא משום דבימי דוד המלך לא היה על הדרכים שום חשש, שלא יקשה ממה שפסק בסעיף ט' לחוש להיא' מדין ספק ברכות להקל שלא לברך אלא על הני ארבעה ולא מדמין, אלמא דטעם דהני דזוקא הוא משום דלא חיבוי אלא מלתא דשכיחא ולכן בהולכי דרכים ששכיחא הולכים טובא גם לדידהו יש לברך, וא"כ בעראפלאן שהוא מלתא דשכיחא הולכים טובא וגם מצוי הסכנת טובא יש לברך גם לדידהו.

ומשום שאין חלוק בין נוסעים בעראפלאן למעבר הים או לנוסעים במקום יבשה במקום למקום שבכולם להטעם שבארתי צריך לברך אף כשלא יארע שום דבר בדרך, ושפעתי שיש שמורים שלא לברך ואינו כלום אלא צריך לברך.

יידו מכרכו בכח"ט.

משה פיינשטיין

היה שייך להחשיב שנעשה לו חסד מהש"ת בנסיעה זו, אבל כיון שאף בספינות אלו שבומגנו אינה הצלה ברורה אף שרק לפעמים רחוקות אירע טביעה שלא מצלת, נחשב עכ"פ שנעשה לו חסד מהש"ת שיש לברך, ואף שהוא חסד קטן מכפי שהיה בימים ההם נמי צריך לברך דכי על חסד קטן לא נודה להש"ת שעשה עמנו החסד, והא חזינן לגבי חיוב ברכה על עניני אכילה ושתיה והנאה שאין חלוק בין אכילה ושתיה והנאה גדולה לאכילה ושתיה והנאה מועטת, ול"ד להולכי סתם דרכים שבועצם אין בזה סכנה ואין צורך להצלה ורק כשאירע איוה דבר כליסטים וכדומה צריכים להצלה, אבל כיון שלא יארע שלא היה שם שום דבר המזיק הרי נתברר שלא היה שם שום חשש סכנה ולא נעשה עמו יותר חסד מכפי שהיה בביתו, ולכן אף שעתה במדינתנו נוטעים במאשינעס שיותר מצוי חשש סכנה נמי אי"צ לברך אלא כשאירע ח"ו איוה דבר שפגעו ונגעו המאשינעס ולא הווקא, אבל כשהיה כשורה שלא נפגע במאשין אחר, הרי נתברר שלא היה חשש סכנה ולא נעשה עמו יותר חסד מאם היה בביתו.

וטעם מנהג ספרד שאיתא בסעיף ו' שנהגים לברך הגומל כל הולכי דרכים מפני שכל הדרכים הם בחוקת סכנה, נראה שלא מחמת שמדמין ליורדי הים באניות שמהו אין למילף כדבארתי שאם לא יארע כלום הרי לא היה שום חשש סכנה, אבל דימו זה להולכי מדברות שאף כשלא יארע שום חיה וליסטים מברכין שצריך לומר דהטעם דכיון ששכיחי שם חיות רעות וליסטים הוא בשמירה מהש"ת שבלא חסד הש"ת עליו היה אירע שם איוה חיה וליסטים ובחסד הש"ת נתן דעה בלב החיות והליסטים שלא יבואו לשם בעשה שעברו שם, ולכן צריכין להודות בברכת הגומל, לכן מדמין כיון שכל דרכים בחוקת סכנה אף שאינו כמו במדברות הוא נמי מחסד הש"ת ששמרם שלא יארע שם אויב ואורב בדרך, והחולקין עליהם סברי דמדברות דשכיחי הוא כידוע שהיו צריכין להיות בכאן החיות רעות והליסטים והש"ת

ט' אלול תשכ"ג.

מע"כ יידי הנכבד הרה"ג מהר"ר מאיר נארדען שליט"א.

הנהגה בדבר הנסיעה בעראפלאן אם צריך לברך הגומל כשהיה ביום שקט ובלא שום חסרון בהמכונה ולא אירע שום דבר בדרך, הוא ברור לע"ד שצריך לברך לא מבעיא להסוברים בסימן רי"ט סעיף ט' דהני ארבעה דחשיב בברכות דף נ"ד לאו דזוקא שכן סברי רוב האחרונים וכן נוהגין כדאיתא במג"א סק"י ובט"ז סק"ז כתב שכן מסתבר, שודאי יש לברך דלא עדיפי מיורדי הים באניות לענין שכיחות הסכנה, אלא אף להסוברים בסעיף ט' דזוקא הני ארבעה, נמי יש לברך מתרי טעמי, חדא דהוא ממש כספינה שהוא נמי אינו הולך על הארץ, דהו עקר חלוק ספינה מדרכים דיבשה דהר"כים דיבשה אין עצם הליכה חלוק משיבתו בבית שאם לא יארע כלום הרי לא היה שייך לחוש לכולם, אבל בספינה שהוא על המים הרי עצם ההליכה הוא ענין סכנה שצריך ליגצל ממנה דהא במים אי"א לחיות אלא זמן משהו בלא הצלתו מהמים ע"י שנמצא בספינה, ולכן כיון שאירע לפעמים שמתקלקלת הספינה ונמצא שאין ההצלה ברורה צריך להודות ולברך הגומל, וא"כ כ"ש בעראפלאן שגרוע ממים שאף רגע אחד אין יכול להיות באויר שודאי ששיבתו בעראפלאן הוא הצלה וכיון שאירע לפעמים שמתקלקל העראפלאן הרי נמי נמצא שאין ההצלה ברורה שלכן יש לו להודות בברכת הגומל.

חזו הטעם שאף בנסיעות הספינות שבומגנו נמי מברכין, אף שנגד הספינות דבזמן הגמ' אף בזמן הש"ע הוטבו לענין סכנה בהרבה מאד שרק לפעמים רחוקות טובא אירע טביעה בספינה, ואולי הוא פחות מסתם דרכים שבומגן שהיו בחוקת סכנה, שהוא משום דכיון דהספינה שיושב בה נחשבה שניצול על ידה מהסכנה שהוא במים שנמצא אף בספינות שלנו הוא נחשב ניצול מהסכנה הרי שייך בעצם לברך, רק אם היה ודאי בלא שום ספק שבספינה ניצולים מהמים היה פטור, משום שלא

Level of Danger in these Activities

5. Ramban, Toras Ha'Adam, Inyan Refuah

ולענין ברכת חולים לאו דזוקא בחולי שיש צד סכנה ולא צמכה של חלל דזוקא, אלא כל שפלה למטה וירד לר"ך להודות, מפני שדומה כמו שהעלוהו לגרודם לידון ולר"ך פרקליטין גדולים להנלל, ורחמיו של הקב"ה נעשו לו פרקליטין, וכן צדק שכל הולכי דרכים לריכין להודות, ואע"ג דר"י יכודו הולכי מדברות אמר, לישנא דקרא נקט וכל דרך צמחשת, וגרסינן זיכושלמי גני תפלת הדך ר' שמעון בר אבא בשם ר' חנינא אומר כל הדרך צחוקת סכנה ר' ינאי כד הוב' אזיל לאכסנאי הוב' משקיד גו ביתיה, ר' מנא כד הוב' אזיל מסחי צמרתך שהיא נסוקת הוי משקיד גו ביתיה, ר' חנינא צריב דרי אבדו ר' שמעון צריב אבדו בשם ר' יכושע בן לוי כל החולים צחוקת סכנה והלכך בכלן לר"ך להודות :

6. Rosh, Brachos 9:3

(יד) ונהגו באשכנז וצורפת שאין מצרכין צרכת הגומל כשהולכים מעיר לעיר דסצירא להו שלא הצריכו להודות אלא הולכי מדבריות דשכיחי ציה חיות ולסטים והא דאמרינן צירושלמי כל הדרכים צחזקת סכנה לא אמרו אלא לענין תפלת הדרך בלבד שצכל הדרכים צריך אדם לצקש על נפשו אצל צרכת הגומל במקום תודה נתקנה וכן כתב ה"ר יוסף ז"ל [ג] דוקא חולה שנפל למטה (טו) אצל אס חש צראשו או צמעיו א"צ לצרך אצל צערוך משמע אפי' חש צראשו וצמעיו:

7. Shulchan Aruch, OC 219:7-8

באשכנז וצורפת אין מברכין כשהולכין מעיר לעיר, שלא חייבו אלא בהולכי מדברות דשכיחי ביה חיות רעות ולסטים; ובספרד נוהגים לברך, מפני שכל הדרכים בחזקת סכנה; ומיהו בפחות מפרסה אינו מברך, ואם הוא מקום מוחזק בסכנה ביותר, אפילו בפחות מפרסה.

בכל חולי צריך לברך, אפילו אינו חולי של סכנה ולא מכה של חלל, אלא כל שעלה למטה וירד, מפני שדומה כמי שהעלוהו לגרדום (פי' מעלות שעושיין דיינים לשבת כשדנין) לידון, (כו) ואין הפרש בין שיש לו מיחוש קבוע ובא מזמן לזמן, ובין שאינו קבוע. הגה: "א דאינו מברך רק על חולי שיש בו סכנה, כגון מכה של חלל (טור בשם הראב"ד והר"ר יוסף ח וכן נוהגין באשכנז).

8. Yad Hamelech, Brachos 10:8

ולולי
דמכתפינא להאצינא דבר חדש מה שאינו מוכר מצדו
הראשונים והאחרונים ז"ל הי אמינא דאף הולכי המדבר
ויורדי הים אינם צריכים לברך רק אס אירע להם אציה סכנה וניאלג
ממנה דמשונים בכך ארבעה אלה דכיון דמזויס בכלליה בני אדם
לכן גם בכל יחיד ויחיד קשאירע לו הצלה באחד מהם נקרא ניסא
דרכים ומצרכין עליו מה שאין כן הצלות שארי סכנות אף שהצלה
היה דרך נס בכל זאת אינם רק ניסא יחיד ואין מצרכין עליו: וכן
מורה לשון הכתובים דהזכר הסכנה בפירוש בכל אחד מהם • דבאלכי
מדבר כתיב רעבים גם אמאים נפסס בהם תתעטף • בבית האבורים
כתיב כשלו ואין עוזר • בחולה כתיב וגיעו עד שער ימות • וביורדי הים
כתיב נפסס ברעה תחמונג • ואס אמנכ כי שחי אלה חולה ומי שהיה
בבית האבורים יכול להיות דהואיל ויאלו מן הכלל בני אדם צום
גופא הורע ענינם וצחזקת סכנה הם ומחוייבים לצרך הצלחתם אצל
יורדי הים והולכי מדבר דהם ענינים מצוים יום יום בכלליה בני
אדם ושחי דרכים הצלה המה מוכרחים כל כך צבני אדם על אשר
גומס לקיים העולם יתשבו ואיך גאמר כי כל עיקרן יתשב כל כך
לסכנה על אשר יהיה מחוקן צרכה עליהם • ואנו רואין דאנו מוזהרין
מלהציא את עצמינו לידי שום דבר סכנה דכתיב השמר לך ושמור
נפשך וזה אזהרה לאדם שלא להכניס את עצמו בשום סכנה ולא
מצינו בשום מקום שיהיה אזהרה על האדם שלא ילך עבור צרכין
דרך מדבר או לעבור דרך ים

9. Biur Halacha, OC 219:1

יורדי הים - אי דוקא ים או ה"ה נהר שמהלכין בו באניות או בדוברות עצים כמו שדרך בנהרות הגדולים נראה לכאורה דתליא במנהג ספרד ואשכנז המבואר לקמן במחבר ס"ו דלמ"ד התם אפילו בסתם דרכים נמי מברכין כמו כן ה"ה הכא לא גרע נהר גדול מסתם דרכים אכן לפי מנהג אשכנז דבדרך אין מברכין אפשר ה"ה גם גבי נהר אין מברכין דלא שכיחא סכנתא כמו גבי ים גמור כנ"ל. ודע עוד דפשוט דלכו"ע בין בים ובין במדבר מברכין אפילו לא קרה לו שום סכנה כגון שעבר הים ולא היה שום רוח סערה וכה"ג או הלך במדבר ולא תעה בדרך ולא חסר לו מים וכה"ג אפ"ה תקינו רבנן לברך ואף על גב דבקרא כתיב תעו במדבר בישימון וכו' וכמו כן גבי יורדי הים

ויאמר ויעמד רוח סערה וגו' לאו דוקא שקרה לו אלא כיון שעלול לו לקרות מקרים כאלה צריך לאודווי שניצל מזה:

What Kind of Sea Trip?

10. Responsa Kinyan Torah Behalacha, I:16:3

11. Piskei Teshuvos, Orach Chaim 219

הפלגות קצרות בים, לשם טיול ודייג סמוך לחוף, הפלגה בנהרות גדולות
ב. שם: יורדי הים. ובכיה"ל (ד"ה יורדי) הן לענין המפליג בספינה או בדוכרה בנהרות הגדולים ותולה במחלוקת מנהג ספרד ואשכנז (הג"ל אות א') למנהג ספרד יברכו ולמנהג אשכנז לא יברכו, ויש¹¹ הכותבים שבזמניהם שהיו מפליגים באניות מפרש היה איזה ענין של סכנה גם בנהרות הגדולים, אבל בזמננו שמפליגים באניות קיטור וכדו' ואין שכית כלל הזיקא, אף למנהג ספרד אין לברך על הפלגה בנהר ובימות קטנות (כיום כנרת וכדו'), וגם בהפלגה בים סמוך לחוף דרך טיול וכדו' אין לברך אלא אם כן נכנס לעומק הים במהלך¹² נסיעה של שעה וחמש, ולמנהג אשכנז גם בנסיעה לעומק הים במהלך נסיעה של שעה וחמש אין לברך אא"כ הפליג¹³ לעומק הים למשך איזה ימים שאז הרי הוא בכלל יורדי הים, או שנקלעו לסערה והיו בסכנה שאז מברכים בכל ענין.
והנוסע במנהרות הכרויות מתחת לים, אפילו מרחק רב, אין¹⁴ מברך הגומל למנהג אשכנז.

12. Responsa Minchas Yitzchak, IV:11

בענין ברכת הגומל ליורדי הים הרגילים לילך בתדירות למקומות הקרובות.

ב"ה יום ב' וישלח תשכ"ה לפ"ק. לכבוד התורני כ"מ יצחק כהן נ"י, קאפענהאגען (דענמארק) יצ"ו. הנני כעת בדבר שאלתו מכבר (אשר מחמת טרדות ועיכובים לא באתי בזה עד היום) בענין ברכת הגומל ליורדי הים, הנוגע לו במקומו, דעל כף הים מיתבא, ויש שם כמה איים, ורגיל לילך בתדירות, בדרך מסחרו, ממקום למקום דרך ספינה בלב ים, לשעה או לשתיים, ולפעמים חצי יום או יום שלם, כפי ערך ריחוק המקומות, וכפי ערך מהירות הליכות הספינה.

בענין ברכת הגומל

ראיתי להעיר בענין הנסיעה מצרפת לבריטניה שעוברין בספינה על הים הנקרא קאנאל בערך שעה, ורבים מברכין בכל פעם ברכת הגומל ובעיני הדבר זה מאד לברך הגומל על נסיעה שאפשר לעשותה כמי"פ ביום אחד דיורדי הים משמע שמפליגין בים.

ובפשוט י"ל מוכח דא"י ס"י רמ"ח דמגור לידון שאין ציניחם כי אם מהלך יום אחד מותר להפליג בערב שבת דזה מקרי דרך מועט וא"כ גם לענין ברכת הגומל י"ל כן דלא אמרו חז"ל רק במפליג אחור ימים בים דומיא דכולי מדבריות שאין הכוונה אם שוכה כשעה בהמדגה רק הולך שם אחור ימים.

ואגב אזכיר פה בענין הנסיעה צלורון מטל הים שיש בזה שיטות שונות כידוע אם לברך הגומל, ובהיות הגרמ"ז האבדי"ק ברוסק ז"ל בשו"ת וביקרתיו שאלתי את חו"ד אם לברך וענה לי צה"ל מסתמא הכנס יודעים שאיני פוסק שאלות רק זאת אומר לכם שאני צאתי צלורון מא"י ולא צירכתי הגומל טכ"ל וה"ז מעשה רב.

... (ה) והנה לכאורה, שפיר כתב הרה"ג הנ"ל שם לחדש, דבזמן הזה, דמחמת התרבות הטעכניק, /הטכניקה/ נתחדשו מכוונות כאלה בהנהלת האניות, עד שלא נחשב כלל לסכנה, אין לברך ברכת הגומל בכל יורדי הים, רק אם באמת אירע להם סכנה וניצלו, - אמנם כיון דכ"ע נהגו לברך, אנו מחוייבים להפוך בזכותם, דשייך בזה מש"כ בשו"ת הלק"ט (ח"א סי' ט'), באמצע התשובה, בזה"ל, כלל גדול שהי' מסור בידינו, אם הלכה רופפת בידך, פוק חזי מה עמא דבר, כי פשוט היא, אשר באהבת ד' את עמו ישראל, יסור מכשול מדרכיהם וכו' עיין שם, והנראה, דבאמת גם בזמננו, מתרמי כמה פעמים, שנטבעים איזו אניות, אלא דלא הוי מיעוט המצוי, כמו בשנים קדמוניות, ע"כ חיוב ההודאה במקומה עומדת.

...

ע"כ לענ"ד יהדר, שבזמן שיעבור זמן של ג' ימים, בלא נסיעה על הים, (כי בינתיים יש ג"כ סברא לפטור, מטעם דלא יצא מסכנה לגמרי, וכמ"ש באל"י רבה שם (סק"א), בהולך בספינה, ולפעמים באים לנמל, ומתעכבים יום או יומים, א"צ לברך, ואם מעכב הרבה צ"ע עיין שם, ועי' בברכ"י (אות ג'), אף דשאני נד"ד, דבא בינתיים לביתו, מ"מ חזי לאיצטרופי), אז יראה לעלות לתורה, ויכוון באומרו ברכו את וכו' על הודאה, שיצא מהים לשלום, דלפי מש"כ בתו"ח (פ' חלק), הובא בא"ר שם (סק"ה), דכשאומר ברכו את וכו', הו"ל נמי כהודאה, דכתיב הודו וכו' ברכו שמו, וביולדת יכוון הבעל, כשאמר ברכו, שנותן הודאה בשביל אשתו, והיא תענה אמן על ברכתו עיין שם, וא"כ הה"ד בנד"ד י"ל כן. והנני בזה ידידושה"ט, יצחק יעקב ווייס